

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2026***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Krytyka literacka
Kod przedmiotu*	IC4/29/F
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Polskiej XX i XXI wieku
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III rok/ 6 semestr
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot poszerzający wiedzę
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Anna Jamrozek-Sowa, dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek, dr hab. Jan Wolski

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zajęcia warsztatowe	Liczba pkt. ECTS
6								15	1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Znajomość historii literatury polskiej i powszechnej oraz teorii literatury na poziomie III r. studiów pierwszego stopnia. Umiejętność analizowania i interpretowania tekstów literackich i teoretycznych

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu teorii krytyki literackiej.
C2	Wprowadzenie elementów wiedzy z historii krytyki literackiej.
C3	Analiza i interpretacja wybranych tekstów krytycznoliterackich, połączona z prezentacją sylwetek wybitnych krytyków literackich XX w.
C4	Analiza i interpretacja wybranych tekstów krytycznoliterackich, połączona z prezentacją sylwetek wybitnych krytyków literackich XX w.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka potrafi poprawnie zastosować podstawową terminologię krytycznoliteracką, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych	K_Wo2
EK_02	Student/ka w sposób samodzielny zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze w zakresie literatury, kultury narodowej i krytyki literackiej, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	K_Uo4
EK_3	Student/ka prezentuje krytyczne podejście do posiadanej wiedzy i umiejętności; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu krytyki literackiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych; zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne
1. Wprowadzenie w problematykę zajęć. Podstawowe pojęcia i definicje krytyki – 1 godz.
2. Funkcje krytyki literackiej – 2 godz.
3. Opis tekstu krytycznego (specyfika językowego ukształtowania, podmiot tekstu krytycznego) – 2 godz.
4. Kim jest krytyk? Na przykładzie eseju T.S. Eliota, <i>O krytyku krytycznie</i> – 1 godz.
5. Metaforyzacja krytyki na przykładzie manifestu krytycznego Jana Błońskiego, <i>Ofiarny kozioł i koń trojański</i> – 1 godz.
6. Wartościowanie w krytyce literackiej a wartości w literaturze – 2 godz.
7. Krytyka literacka w przestrzeni kultury późnej nowoczesności – 2 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

Zajęcia warsztatowe: analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu, przygotowanie krótkiego referatu,

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

praca w grupach

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (każdorazowo podczas trwania zajęć)	Zajęcia warsztatowe
EK_02	Ocena przygotowania indywidualnego (np. przygotowanie referatu, prezentacji, przedstawienie wyników własnych badań itp.)	Zajęcia warsztatowe
EK_03	Ocena z kolokwium pisemnego, obejmującego problematykę zajęć warsztatowych i omawiane lektury (pytania otwarte)	Zajęcia warsztatowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Aktywność: Oceniana każdorazowo na zajęciach – można uzyskać maksymalnie 7 punktów (dodatkowe punkty otrzymuje się za przygotowanie prezentacji lub referatu - są to 1 do 3 punktów za każdą prezentację w zależności o jej oceny) – w przypadku aktywności obejmującej 5-7 (lub więcej) punktów student otrzymuje ocenę bardzo dobrą i jest zwolniony z kolokwium zaliczeniowego. W przypadku aktywności 1-4 punkty, punkty te adekwatnie - 1, 2, 3, 4 - zostają mu doliczone do oceny końcowej z kolokwium i podnoszą tę ocenę.</p> <p>Kolokwium: 50-60% punktów - ocena dostateczna; powyżej 60-70% - ocena + dostateczna; powyżej 70-80% - ocena dobra; powyżej 80-90% - ocena +dobra; powyżej 90-100% - ocena bardzo dobra.</p>

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	13
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Janusz Sławiński, *Funkcje krytyki literackiej* [w:] tegoż, *Dzieło, język, tradycja, Prace wybrane*, t. II, Kraków 1998. s. 159-183.
2. M. Głowiński, *Próba opisu tekstu krytycznego* [w:] tegoż, *Dzieła wybrane, t. II Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej*, Kraków, s. 301-315.
3. T.S. Eliot, *O krytyku krytycznie*, przeł. M. Niemojowska, [w:] *Szkice krytyczne*, przekład, wybór i oprac. M. Niemojowska, Warszawa 1972, s. 367-389 oraz [w:] *Kto to jest klasyk i inne eseje*, Kraków 1998, s. 5-23;
3. W. Stróżewski, *Wartości estetyczne i nadestetyczne* [w:] tegoż, *Wokół piękna*, Kraków 2002, s. 180-205 lub
4. S. Sawicki, *Ku świadomej ocenie w badaniach literackich* [w:] *O wartościowaniu w badaniach literackich*, pod red. S. Sawickiego i W. Panasa, Lublin 1986.
5. „Kartografowie dziwnych podróży”. *Wypisy z polskiej krytyki literackiej XX wieku*, red. i wstęp M. Wyka. (tam teksty: T. Terlecki, *Krytyka personalistyczna*, J. Błoński, *Ofiarny kozioł i koń trojański*; J. Jarzębski, *Wartościowanie w sieci kultury*; K. Dunin, *Biedne plemię menów*; S. Barańczak, *Tablica z Macondo...*)

Literatura uzupełniająca:

1. M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, *Słownik terminów literackich*, wydanie dowolne (tam hasła: nota, felieton, recenzja, esej, szkic, manifest, pamflet);
2. *Konstelacje krytyczne*, t. 1. *Teorie i praktyki*, red. Dorota Kozicka, Monika Świerkosz, Katarzyna Trzeciak, Kraków 2021.
3. Dorota Kozicka, *Krytyczne (nie)porządki. Studia o współczesnej krytyce literackiej w Polsce*, Kraków 2012.
4. *Dyskursy krytyczne u progu XXI wieku. Między rynkiem a uniwersytetem*, red. T. Cieślak-Sokołowski i D. Kozicka, Kraków 2007 (tam tekst: D. Kozicka, *Metafory metakrytyki – przenośny wizerunek krytyka literatury*);
5. Michał Paweł Markowski, *Czy możliwa jest poetyka eseju* [w:] *Poetyka bez granic*, red. W. Bolecki, W. Tomasik, Warszawa 1996
6. K. Chmielewska, *Jak możliwa jest poetyka eseju*, „Teksty Drugie” 2001, nr 3-4, s. 134-138;
7. Monograficzny numer pisma „Wielogłos” 2011, nr 1(9) pt. *Świadomość krytyki* (np. wypowiedzi w dziale *Świadomość krytyki. Ankieta „Wielogłosu”* oraz szkice: D. Kozicka, *Co to znaczy dzisiaj być polskim krytykiem?*, P. Śliwiński, *Polityczna, niepartyjna*; A. Galant, *Literatura, feminizm, krytyka – inne konstelacje?*, J. Orska, *Próby nowej krytyki*; A. Kałuża, *Wielkie wygrane. Wspólne sprawy poezji, krytyki i estetyki*, s. 7-80, 93-119); http://rcin.org.pl/Content/57845/WA248_71468_P-I-2524_chmielew-jak_o.pdf n

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej